

TALLINNA TERVISHOIU KÕRGKOO

Õenduse õppetool

Õe õppekava

Kerli Käärrik, Triin Lode

**ÕENDUSÜLIÕPILASTE OOTUSED ÕPPEAINELE „TÄISKASVANU
TERVISEKÄITUMINE“ TALLINNA TERVISHOIU KÕRGKOOLI NÄITEL**

Lõputöö

Tallinn 2026

Oleme koostanud lõputöö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite töödest, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud. Lubame Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolil avalikustada oma lõputöö PDF-versiooni raamatukoguprogrammis.

Lõputöö autori allkiri

/allkirjastatud digitaalselt/

/kuupäev digitaalallkirjas/

Lõputöö autori allkiri

/allkirjastatud digitaalselt/

/kuupäev digitaalallkirjas/

Lubatud kaitsmisele.

Juhendaja

/Eha Hörrak, MA/

/allkirjastatud digitaalselt/

/kuupäev digitaalallkirjas/

KOKKUVÕTE

Kerli Käärrik ja Triin Lode (2026), Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, õenduse õppetool, õe õppekava. Lõputöö “Õendusüliõpilaste ootused õppeainele „Täiskasvanu tervisekäitumine“ Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli näitel“. Lõputöös on 34 lehekülge ja kolm lisa, kasutatud on 34 kirjandusallikat, millest inglisekeelseid 29 ja eestikeelseid viis.

Käesoleva uurimistöö eesmärgiks oli välja selgitada õendusüliõpilaste ootusi õppeainele „Täiskasvanu tervisekäitumine“ Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli näitel.

Antud uurimistöös on kasutatud kvalitatiivset uurimismeetodit. Andmete kogumiseks kasutati poolstruktureeritud intervjuusid ning saadud andmeid analüüsiti induktiivse sisuanalüüsi meetodil. Intervjuud viidi läbi 2025. aasta sügissemestril ning uuringus osales seitse esimese kursuse õendusüliõpilast ja kokku viidi läbi seitse intervjuud.

Õppeaine sisu osas ootavad õendusüliõpilased teadmisi tervisekäitumisest ja tervist mõjutavatest teguritest. Oluliseks peetakse oskusi terviseseisundi hindamiseks ning patsiendi nõustamiseks. Õppeaine sisu peaks olema tihedalt seotud õenduse praktikaga, et toetada üliõpilaste valmisolekut töötada erinevate patsientide ja tervisekäitumise probleemidega.

Õendusüliõpilaste ootused õppetegevusele on seotud aktiivset osalemist ja teadmiste praktilist rakendamist toetavate õppimisviisidega. Oluliseks peetakse praktilisi ülesandeid, näidete kasutamist ning õppimist toetavat tagasisidet ja selgeid hindamiskriteeriume. Samuti väärtustatakse õppekeskkonda, mis soodustab keskendumist, õppimist ja õppijate vahelist suhtlust.

Kokkuvõttes võib järeldada, et õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ planeerimisel on oluline arvestada õppijate ootustega nii õppeaine sisulise ülesehituse kui ka õppemeetodite valikul. Õppeaine arendamisel tuleks pöörata tähelepanu teooria ja praktika lõimimisele, et toetada õendusüliõpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist erialases praktikas. Samuti on oluline kasutada õpetamisviise, mis toetavad õppijate aktiivset osalemist ja aitavad kaasa nende professionaalse arengu kujunemisele.

Lõputöö võtmesõnad: õendusüliõpilane, ootused, tervisekäitumine, õppeaine.

SUMMARY

Kerli Käärrik and Triin Lode (2026), Tallinn Health University of Applied Sciences, Chair of Nursing, Nursing Programme. Thesis “Nursing students' Expectations for the Course “Adult Health Behavior” the example of Tallinn Health University of Applied Sciences”. The research has 34 pages and three appendices, 34 references have been used, of which 29 in English and five in Estonian.

The aim of this study was to identify nursing students' expectations for the course “Adult Health Behavior” based on the example of Tallinn Health University of Applied Sciences.

This research has used a qualitative research method. Semi-structured interviews were used to collect data and the data obtained were analyzed using the inductive content analysis method. The interviews were conducted in the fall semester of 2025 and seven first-year nursing students participated in the study and a total of seven interviews were conducted.

In terms of the content of the subject, nursing students expect knowledge about health behavior and factors affecting health. Skills for assessing health status and counseling patients are considered important. The content of the subject should be closely related to nursing practice in order to support students' readiness to work with various patients and health behavior problems.

Nursing students' expectations of learning activities are related to learning methods that support active participation and practical application of knowledge. Practical tasks, the use of examples, and feedback that supports learning and clear assessment criteria are considered important. A learning environment that promotes concentration, learning, and communication between learners is also valued.

In summary, it can be concluded that when planning the subject “Adult Health Behavior”, it is important to take into account the expectations of the learners both in the content structure of the subject and in the choice of teaching methods. When developing the subject, attention should be paid to the integration of theory and practice in order to support the application of nursing students' knowledge and skills in professional practice. It is also important to use teaching methods that support the active participation of learners and contribute to their professional development. **Keywords:** nursing student, expectations, health behaviour, course.

SISUKORD

KOKKUVÕTE	2
SUMMARY	3
SISSEJUHATUS	5
1. ÕENDUSÜLIÕPILASTE TERVISEKÄITUMINE JA ÕPPIMIST TOETAVAD MEETODID ÕENDUSHARIDUSES	8
2. METOODIKA	10
2.1 Metodoloogilised lähtekohad	10
2.2 Uuritavad	10
2.3 Andmete kogumine	11
2.4 Andmete analüüs	13
2.5 Uurimistöö eetika ja usaldusväarsus	15
3. TULEMUSED	17
3.1 Õendusüliõpilaste ootused õppeaine “Täiskasvanu tervisekäitumine” eesmärkide ja sisu suhtes	17
3.1.1 Ootused tervisekäitumisega seotud teadmistele ja oskustele	18
3.1.2 Ootused inimese arenguga seotud teadmistele	20
3.2 Õendusüliõpilaste ootused õppeaine “Täiskasvanu tervisekäitumine” õpitegevuste, õpetamisviiside, hindamise ja õpikeskkonna korralduse osas	21
3.2.1 Õppimist toetavad õppemeetodid ja õpitegevused	22
3.2.2 Õppimist toetav hindamine, õpetamisviis ja õppekeskkond	24
4. ARUTELU	27
5. JÄRELDUSED	31
6. KASUTATUD KIRJANDUS	32

LISAD:

LISA 1. Uuringu kutse

LISA 2. Uuritava informeerimise ja teadliku nõusoleku vorm

LISA 3. Intervjuu kava

SISSEJUHATUS

Õendusüliõpilaste tervisekäitumine on oluline mitte ainult nende enda heaolu seisukohalt, vaid ka nende tulevase professionaalse rolli tõttu tervishoiutöötajatena. Tulevaste õdedena võivad nad oma käitumisega mõjutada patsientide hoiakuid ja valikuid tervisliku eluviisi osas. Seetõttu on oluline, et õendushariduses pöörataks suuremat tähelepanu tervisliku eluviisi kujundamisele ning toetataks õendusüliõpilaste tervisekäitumise arengut juba õpingute käigus. (Alzahrani jt, 2019; Sánchez-Ojeda jt, 2022).

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli (TTK) õe õppekava õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ eesmärk on anda teadmisi täiskasvanuea tervist mõjutavatest teguritest, reproduktiivtervisest, vananemisega seotud vajadustest ning tervisliku eluviisi olulisusest. Õppeaine käigus omandavad üliõpilased teadmised mehe ja naise tervise iseärasustest erinevatel elukaare etappidel, sealhulgas töö- ja pereelu ning reproduktiivtervise mõjust tervisele. Samuti kujundatakse oskusi hinnata vananemisega kaasnevaid muutusi ning nõustada inimest tervisekäitumise ja elustiili muutmise küsimustes. (Õppekavad, 2023).

Tervisekäitumisega seotud õppeainest saadud teadmised arendavad õendusüliõpilaste võimekust hinnata patsiendi tervislikku seisundit, süsteemset mõtlemist ja eetilist vastutustunnet. Sellest tulenevalt on oluline, et tervisekäitumise õppekava didaktiline ülesehitus ja struktuur toetaksid maksimaalselt õendusüliõpilaste õpiprotsessi ning teoreetiliste ja praktiliste teadmiste lõimumist. (Luo jt, 2025).

Käesolev lõputöö on TTK rakendusuuringu “Õendusüliõpilaste kutseidentiteedi kujundamine terviseteadliku elustiili kontekstis” üks osa, milles kasutatakse uurimisstrateegiana tegevusuuringut. Tegevusuuringu puhul tehakse tihedat koostööd uuringus osalejatega kavandatud uuringu praktikas ellu viimiseks (Thomas ja Hodges, 2010), seega uuritakse ühe tsükliina õendusüliõpilaste ootusi tervisliku eluviisiga seonduvale õppeainele. Tegevusuuringut tuleb alustada sealt, kus inimesed on, mitte sealt kus keegi arvab, et nad on või peaksid olema. Alt üles suund ehk orientatsioon rohujuure tasandile kasutab huvigruppide tähelepanu keskpunktina ja otsuste tegemise allikana, see on lähenemine, mis nõuab teadusuuringute läbiviijatel tihedat koostööd sidusrühmaga. (Stringer, 2021).

Uurimistöö probleem: õendusüliõpilaste ootuste puudulik mõistmine õppeainele võib viia õppijate vähesse kaasatuseni õppeprotsessi (Bourdeaux ja Schoenack, 2016; Money jt, 2017). Kuna õendusüliõpilased on tulevased tervishoiutöötajad ja eeskujud, kelle enda tervisekäitumine võib mõjutada patsiendiõpetuse kvaliteeti, on oluline, et õe õpe toetaks üliõpilaste terviseteadlikkust (Borle jt, 2017). Õendushariduses peavad õppeained toetama nii teoreetiliste teadmiste omandamist kui ka praktiliste oskuste kujunemist, mis on vajalikud tulevases kutsetöös (Luo jt, 2025).

Käesoleva uurimistöö eesmärgiks on välja selgitada õendusüliõpilaste ootused õppeainele „Täiskasvanu tervisekäitumine“ Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli näitel.

Eesmärgist lähtuvalt on püstitatud järgmised **uurimisküsimused:**

- Missugused on õendusüliõpilaste ootused õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ eesmärkide ja sisu suhtes?
- Missugused on õendusüliõpilaste ootused õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ õpitegevuste, õpetamisviiside, hindamise ja õpikeskkonna korralduse osas?

Uurimistöö kesksed mõisted:

Õendusüliõpilane (*nursing student*) – on kõrgkooli immatrikuleeritud õppur, kes õpib tasemeõppe õppekava alusel. Ta on kõrgkooli liige, kellele on omistatud õppuri kood. (Õppekorralduseeskiri, 2024).

Ootused (*expectations*) – inimese uskumused või ettekujutused tulevikus toimuvate sündmuste, tulemuste või kogemuste kohta. Ootused kujunevad varasemate kogemuste, teadmiste ja sotsiaalse keskkonna mõjul ning võivad mõjutada inimese motivatsiooni, käitumist ja otsuseid. (Ferrão ja Almeida, 2021).

Õppeaine (*course*) - on õppekava osa, mis hõlmab kindla valdkonna õpetamist, õppetegevusi ja õpiväljundite hindamist ning põhineb õppekavas määratletud eesmärkidele ja õpiväljunditele (Õppekorralduseeskiri, 2024).

Täiskasvanu (*adult*) - on inimene kes on saavutanud täisealisuse ehk 18 eluaastat (Tsiiviilseadustiku üldosa seadus, 2002).

Tervisekäitumine (*health behaviour*) – inimeste tegevused, harjumused ja käitumisviisid, mis mõjutavad nende tervist ja heaolu. Tervisekäitumine võib hõlmata nii tervist toetavaid kui ka tervist kahjustavaid tegevusi ning need võivad olla nii teadlikud kui ka mitteteadlikud. (Short ja Mollborn, 2015).

1. ÕENDUSÜLIÕPILASTE TERVISEKÄITUMINE JA ÕPPIMIST TOETAVAD MEETODID ÕENDUSHARIDUSES

Uuringud on näidanud, et õendusüliõpilaste tervisekäitumine on keskmisel tasemel ning kuigi neil on teadmised tervislikust eluviisist, ei kajastunud see alati täielikult nende igapäevases käitumises, kusjuures kõige nõrgemaks valdkonnaks osutus füüsiline aktiivsus. Tulemuste põhjal selgub, kui oluline on õenduse õppekavas arendada programme, mis toetavad õendusüliõpilaste tervist edendavat käitumist, pöörates erilist tähelepanu füüsilisele aktiivsusele. (Hwang ja Oh, 2020)

Varasemate uurimuste põhjal on leitud, et õendusüliõpilaste tervisekäitumine, stressiga toimetulek ning õppimisega seotud koormus mõjutavad otseselt nende heaolu ja professionaalset arengut (Li ja Hasson, 2020).

Tervisekäitumisega seotud teadmiste omandamine on õendushariduses väga tähtis, kuna see kujundab üliõpilaste valmisolekut edendada nii enda kui ka patsientide tervist. Piisavad teadmised loovad vundamendi tervist toetavatele hoiakutele, mis on vajalikud õe kutsetöös patsientide nõustamisel ja toetamisel. (Suleman jt, 2025).

Õendushariduses peetakse oluliseks, et õendusüliõpilased omandaksid teadmisi tervist mõjutavatest teguritest, nagu toitumine, uni, liikumine ja erinevad tervisenäitajad. Kirjanduses on viidatud sellele, et mõningaid tervisekäitumisega seotud teemasid, sealhulgas une ja unealase nõustamise käsitlemist, võib õendusõppes esineda piiratud ulatuses. Sellisel juhul võivad tulevased õed patsiendi tervisekäitumise hindamisel tugineda rohkem isiklikele kogemustele kui tõenduspõhistele teadmistele. (Gellersted jt, 2019).

Õendusüliõpilaste, kui tulevaste õdede tegevus tervisedendajatena sõltub nende pädevusest ja suhtumisest, on hariduse roll selle valdkonna edendamisel määrav (Melariri jt, 2022). Õendusüliõpilased peavad tervise seisundi hindamisega seotud õppeaines oluliseks mitmekülgsete tervisealaste teadmiste ja praktiliste oskuste omandamist, mis toetab nende professionaalset arengut (Luo jt, 2025).

Tervisekäitumise õppimisel peavad õendusüliõpilased oluliseks ka teadmisi individuaalsetest tervisevajadustest ja soospetsiifilistest terviseerinevustest, kuna bioloogilised ja hormonaalsed erinevused võivad mõjutada tervisekäitumist ja tervisenäitajaid meestel ja naistel erinevalt.

Tervise käsitlemisel tuleb arvestada individuaalsete teguritega, et toetada patsiendikeskset lähenemist ning tõendus põhist nõustamist. (Selwyn ja Thomas, 2023).

Õendusüliõpilaste õppimist toetavate õpetamisviiside kavandamisel peetakse oluliseks õppemeetodeid, mis toetavad aktiivset osalemist. Samuti on oluline, et õppemeetodid võimaldaksid siduda teoreetilised teadmised praktiliste oskustega. Õendushariduses väärtustatakse õppetegevusi, kus õppijatel on võimalik osaleda aruteludes, lahendada juhtumianalüüse ning seostada õpitavat tulevase kutsetööga. Sellised õppemeetodid toetavad teadmiste sügavamalt mõistmist ning professionaalse mõtlemise kujunemist. (Seshan jt, 2021). Õppeprotsessi väljatöötamisel, tervisehindamise õppeaines, on tähtis, et iseseisev töö ja kontaktõpe täiendavad teineteist, võimaldades teoreetiliste teadmiste omandamist omas tempos (Luo jt, 2025). Samal ajal toetab selline kombineeritud õppeviis üliõpilaste iseseisvat õppimist ning loob eeldused süvendatud aruteludeks ja praktiliste olukordade analüüsiks kontaktõppes (Noh ja Kim, 2019).

Tagasisidet ja hindamist peeti õendusüliõpilaste seas õppeprotsessi oluliseks osaks, mis aitab õppijal mõista oma teadmiste ja oskuste arengut. Selged hindamispõhimõtted ning sisuline tagasiside toetavad õppimise eesmärgipärast suunamist ning suurendavad õppija kindlustunnet. (Donough jt, 2025).

Õppimist toetava õpikeskkonna kujundamisel peetakse oluliseks avatud suhtlemist, toetavat õhkkonda ning õppimist soodustavaid tingimusi. Positiivne õpikeskkond võimaldab õppijatel aktiivsemalt osaleda, küsimusi esitada ning teadmisi arutada. Samuti on leitud, et vahetu kontaktõpe aitab paremini keskenduda, vähendab segavaid tegureid ning toetab õppimisega rahulolu ja kliiniliste oskuste arengut. (Luo jt, 2025).

2. METOODIKA

2.1 Metodoloogilised lähtekohad

Kvalitatiivne uurimisviis keskendub inimeste kogemuste, arvamuste ja tähenduste mõistmisele ning võimaldab uurida nähtusi nende loomulikus kontekstis. Kvalitatiivses uurimuses kogutakse andmeid enamasti tekstilisel kujul, näiteks intervjuude, avatud küsimustega küsimustike või dokumentide kaudu. Andmete analüüsimisel kasutatakse sageli sisuanalüüsi, mille käigus tuvastatakse andmetest tähenduslikud üksused, moodustatakse koodid ning seejärel kategooriad ja teemad. Induktiivse sisuanalüüsi puhul lähtutakse andmetest endast ning kategooriad kujunevad analüüsi käigus, mitte ei ole eelnevalt kindlaks määratud. (Vears ja Gillam, 2022).

Käesolev uurimistöö on kvalitatiivne uurimus, mille andmeid koguti intervjuude abil ning analüüsiti induktiivse sisuanalüüsi meetodil. Kvalitatiivse uurimismeetodi kasutamine on käesoleva uurimuse puhul põhjendatud, kuna see võimaldab kirjeldada ja mõista õendusüliõpilaste ootusi õppeainele „Täiskasvanu tervisekäitumine“ Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli näitel.

Kvalitatiivse uurimismeetodi tugevuseks on selle võime käsitleda nähtusi sügavuti ning koguda rikkalikke ja kirjeldavaid andmeid, mis aitavad paremini mõista inimeste kogemusi ja käitumist. Selline lähenemine on laialdaselt kasutatav tervishoiuvaldkonnas. (Renjith jt, 2021).

2.2 Uuritavad

Uuringus osalemise kutse (vt lisa 1) saadeti 2025. septembri alguses kahele rakendusuuringus uuritavale õpperühmale läbi Tahvli keskkonna, 88-le üliõpilasele, kellest seitse andsid nõusoleku uuringus osalemiseks. Uuringus osalemine oli vabatahtlik ning osalejatele tagati anonüümsus ja andmete konfidentsiaalsus.

Uuritavate kontaktandmed saadi rakendusuuringu juhi käest. Seejärel võtsid uurijad üliõpilastega ühendust e-kirja teel ning tutvustasid neile uurimistöö eesmärki ja sisu. Pärast osalemiseks nõusoleku saamist saadeti uuritavatele e-kirja teel nõusoleku vorm “Uuritava informeerimise ja teadliku nõusoleku vorm” (vt lisa 2), mis paluti digiallkirjastada.

Kvalitatiivses uurimistöös kasutatakse sageli eesmärgipärast valimi moodustamist. Sellise valiku puhul kaasatakse uuringusse need osalejad, kes saavad uurimisküsimustele kõige paremini vastata. Eesmärgist lähtuva valimi puhul teeb uurija valiku oma teadmiste, kogemuste ja olemasoleva info põhjal mõne grupi kohta. Üldkogumist valitakse uuringusse need osalejad, kes on uurimistöe eesmärgi järgi kõige sobivamad. (Õunapuu, 2014: 138-143).

Käesolevas uuringus kasutati eesmärgipärast valimit, mis võimaldas kaasata uuritavasse gruppi õendusüliõpilasi, kellel puudus varasem kogemus „Täiskasvanu tervisekäitumine“ õppeainega. Autorite loodud uuritavate valiku kriteeriumid jagunesid kolme kategooriasse: TTK õendusüliõpilased, kes olid õppimas õe õppekaval esimesel kursusel, TTK õendusüliõpilased, kes ei ole veel läbinud õppeainet „Täiskasvanu tervisekäitumine“, TTK õendusüliõpilased, kes osalevad uuringus vabatahtlikult.

Uuringus osales seitse õendusüliõpilast vanuses 20–43 aastat. Noorim osaleja oli 20-aastane ja vanim 43-aastane. Kõik uuritavad olid naissoost ning nende emakeeleks oli eesti keel. Andmete kogumiseks viidi läbi seitse intervjuud.

2.3 Andmete kogumine

Andmete kogumiseks kasutati käesolevas uurimistöös poolstruktureeritud intervjuud. Intervjuud toimusid ajavahemikus oktoober 2025 – detsember 2025.

Poolstruktureeritud intervjuule on iseloomulik, et küsimused on eelnevalt koostatud ja esitatud kindla plaani alusel, kuid vastajatel on võimalus neile vabalt ja oma sõnadega vastata. Intervjuu eesmärk on võimaldada osalejal väljendada oma mõtteid ja kogemusi loomulikul viisil ning tuua esile ka ootamatuid teemasid. Uurija püüab vältida liigset suunamist, kuid vajadusel juhib vestlust delikaatselt intervjuu kavas ette nähtud teemade juurde. (Lagerspetz, 2017: 140-141).

Lõputöös tugineti poolstruktureeritud intervjuu kava koostamisel õppekava planeerimise raamistikule (Van den Akker jt, 2003), mida on eelnevalt piloteeritud TTK rakendusuuringu. Enne õppeaine planeerimist on oluline põhjalikult läbi mõelda ja kavandada kõik Akkeri ämblikuvõrgu raamistikus käsitletud komponendid: eesmärgid, õppeaine sisu, õppetegevused, õpetamisviisid, õppejõu roll, õppematerjalid, õpikeskkond, õppimise korraldus, ajakasutus ning hindamine. Akkeri ämblikuvõrgu komponentide juurde on toodud suunavad küsimused, mille

abil saab planeerida õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ eesmäärke, sisu, õppetegevusi, õpetamisviise, õppekeskkonda ning hindamist. (Van den Akker jt, 2003).

Intervjuu kava (vt lisa 3) koostati Akkeri ämblikuvõrgu raamistikust lähtudes ning see koosnes 13-st küsimusest. Intervjuudes käsitleti õendusüliõpilaste ootusi õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ eesmärkidele ja sisule, õpimeetoditele, õppejõu rollile, õppematerjalidele, õppekeskkonnale ning hindamisele.

Enne intervjuu algust allkirjastasid osalejad digitaalselt teadliku nõusoleku vormi ning neile tutvustati uuringu eesmärki ja läbiviimise põhimõtteid. Kõik intervjuud viidi läbi Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli raamatukogus, mis tagas osalejatele rahuliku ja privaatsust võimaldava keskkonna. Intervjuud viisid läbi kaks uurimistöo autorit koos. Kõik intervjuud salvestati diktofoni abil ning kasutati ka Microsoft Wordi programmi Dictate funktsiooni. Intervjuu läbiviimise ajal tegi üks autoritest ka üleskirjutisi. Läbiviidud intervjuude keskmine pikkus oli 45 minutit.

Intervjuude salvestised kuulati korduvalt läbi ning transkribeeriti sõna-sõnalt tekstiks, et võimaldada nende edasist analüüsi. Intervjuude transkribeerimisel kasutati veebipõhist transkribeerimisprogramm Tekstiks.ee (Olev ja Alumäe, 2025). Andmete kogumisel ei ole kasutatud uuritavate nimesid, vaid uuritavate poolt esitatud mõttetervikud on nummerdatud intervjuude järjekorra järgi, näiteks I1, mis tähendab esimest intervjuud. Seejärel analüüsiti saadud materjal induktiivse sisuanalüüsi meetodil. Kuigi valim oli väike, ilmnes pärast seitsmendat intervjuud vastustes juba märgatav teemade kordumine, mis näitas osalejate mõtteviiside ja ootuste sarnasust.

Andmete küllastumine on kvalitatiivses uurimistöös oluline mõiste, mis tähistab hetke, mil täiendav andmete kogumine ei anna enam uusi teadmisi, teemasid ega koode uuritava nähtuse kohta. See saavutatakse olukorras, kus kogutud andmed hakkavad korduma ning analüüsi käigus ei ilmne enam uusi mustreid ega kategooriaid. Andmete küllastumine näitab, et kogutud andmed on piisavad uuritava nähtuse kirjeldamiseks. (Ahmed, 2025).

2.4 Andmete analüüs

Kvalitatiivse uurimismeetodi puhul toimub samaaegne andmete kogumine ja analüüsimine (Cristancho jt, 2018). Kvalitatiivses uurimuses on kogutud materjal sageli vähem struktureeritud ning analüüsi käigus selgitatakse välja, millised materjali osad on uurimisküsimuste seisukohalt olulised (Lagerspetz, 2017: 122-123).

Induktiivne sisuanalüüs on kvalitatiivne andmeanalüüsi meetod, mille eesmärk on uuritavast materjalist esile tuua peamised teemad ja kategooriad. Induktiivse sisuanalüüsi protsess hõlmab avatud kodeerimist, kategooriate moodustamist ja abstraherimist. Avatud kodeerimise käigus loetakse kogutud materjal korduvalt läbi ning teksti kõrvale märgitakse olulised märksõnad ja mõtted. Seejärel rühmitatakse sarnased märksõnad ja ideed kategooriatesse. Abstraherimise käigus ühendatakse sarnased kategooriad laiemateks teemadeks, mis aitavad uurimistulemusi paremini mõista ja esitada. (Elo ja Kyngäs, 2008).

Andmete analüüsimise protsessiga alustati peale esimese intervjuu läbiviimist. Pärast intervjuusid arutasid uurimistöö autorid esile kerkinud teemasid, analüüsisid kirja pandud märksõnu ning kuulasid intervjuude salvestisi korduvalt läbi. Kõik intervjuud transkribeeriti sõna-sõnalt. Intervjuude transkriptsioone korduvalt läbi lugedes eristati uurimisküsimustest lähtuvalt mõttetervikud, mis kanti Google Docs keskkonnas koostatud tabelisse. Mõttetervikud tähistati vastavalt intervjuude läbiviimise järjekorrale, näiteks number II tähistab esimest intervjuud. Analüüsi käigus kodeeriti mõttetervikud ning seejärel moodustati substantiivsed koodid. Substantiivsed koodid grupeeriti kaheksasse alakategooriasse, alakategooriad grupeeriti nelja ülakategooriasse, mis omakorda moodustasid kaks peakategooriat. Kategooriate moodustamise protsessi näidis on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Kategooriate moodustamise protsessi näidis

Mõttetervik andmebaasist	Substantiivsed koodid	Alakategooriad	Ülakategooriad	Peakategooria
<i>“Mind näiteks huvitab väga toitumine...” (I2)</i>	Teadmised toitumisest	Teadmised tervisekäitumisest ja tervist mõjutavatest teguritest	Ootused tervisekäitumisega seotud teadmistele ja oskustele	Ootused õppeaine “Täiskasvanu tervisekäitumine” eesmärkide ja sisu suhtes
<i>“...mis juhtub, kui und ei ole piisavalt...” (I3)</i>	Une vajalikkus			
<i>“...tulevikus hea patsiendi nõustada...” (I3)</i>	Patsiendi nõustamine	Tervise hindamise ja patsiendi nõustamise oskused		
<i>“Et oskasin märgata, millised sümptomid...” (I5)</i>	Sümptomite märkamine			
<i>“...vanuselised iseärasused on ka väga olulised...” (I3)</i>	Vanuselised iseärasused	Teadmised inimese elukaarest ja arengust	Ootused inimese arenguga seotud teadmistele	
<i>“...et me mõistaksime inimest kui tervikut, läbi kogu elukaare...” (I4)</i>	Inimene kui tervik			
<i>“...oleks vaja teadmisi meeste ja naiste erinevustest, ka erinevates vanustes...” (I2)</i>	Meeste ja naiste erinevused	Teadmised individuaalsetest ja soospetsiifilistest tervise eripäradest		
<i>“...näiteks teadmised menopausist ja mis kõik sellega kaasneb...” (I6)</i>	Teadmised menopausist			

Tabelis 1 on esitatud näide kategooriate moodustamise protsessi ühe peakategooria põhjal. Tabelis on kajastatud, kuidas intervjuudest eristatud mõttetervikutest moodustati substantiivsed koodid ning nende põhjal alakategooriad, ülakategooriad ja peakategooria.

2.5 Uurimistöö eetika ja usaldusväärsus

Käesolev uuring on osa TTK rakendusuuringust „Õendusüliõpilaste kutseidentiteedi kujundamine terviseteadliku elustiili kontekstis“ (07.05.2025 nr 2-1/25/101) ja on saanud kooskõlastuse Tervise Arengu Instituudi inimuuringute eetikakomiteelt (TAIEK) (otsus nr 1501 30.09.2025). Uurimistöö läbiviimisel on oluline järgida teaduseetika põhimõtteid, et kaitsta uuringus osalejate õigusi, huve ning privaatsust. Uuringu läbiviimisel tuleb tagada vabatahtlik osalemine, osalejate anonüümsus ja konfidentsiaalsus. (Arifin, 2018).

Antud uurimistöö koostamisel on järgitud teaduseetika põhimõtteid ning töö vastab uurimistöö planeerimise ja koostamise nõuetele. Töö ei sisalda plagiaati ning uurimistöö autorite mõtteid ja teiste autorite seisukohad on selgelt eristatavad. Kasutatud allikatele on korrektselt viidatud ning need on esitatud kasutatud kirjanduse loetelus. Uurimistöö on koostatud vastavalt Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile.

Uuringus osalejatega võeti ühendust individuaalselt ning neile selgitati uuringu eesmärki, osaleja õigusi ja andmete kogumise protsessi. Osapoolte vahel digiallkirjastati “Uuritava informeerimise ja teadliku nõusoleku vorm”. Uuringus osalemine oli vabatahtlik ning uuritavatele tagati õigus uuringust igal ajal loobuda.

Uurimistöös tagati uuritavate anonüümsus, mistõttu ei kasutatud osalejate nimesid, vaid kodeeritud tähiseid, mis olid teada ainult uurijatele. Tulemuste illustreerimiseks esitati mõttetervikud iga alakategooria kohta, mis märgistati koodidega (I1 – intervjuu 1). Kõik audio- ja transkriptsiooni failid talletati digitaalselt üksnes uurijate arvutitesse lukustatud kaustadesse, et tagada intervjueritavate privaatsus ning võimaldada andmete kustutamist pärast uuringu lõppu. Uuringu lõppedes kustutatakse kõik audio- ja andmefailid.

Uurimistöö usaldusväärsus toetab selge seos kogutud andmete ja saadud tulemuste vahel, mida on võimalik esitada andmestikust pärinevate tsitaatide abil, tagades samal ajal uuritavate anonüümsuse ja mitte ära tuntavus. Kvalitatiivses uurimistöös suurendab autentsete tsitaatide kasutamine uurimistulemuste usaldusväärsus. Tsitaadid aitavad esitada uuritavate mõtteid ja kogemusi võimalikult täpselt ning annavad parema ülevaate osalejate seisukohtadest. (Elo ja Kyngäs, 2008).

Käesolev uurimistöö koostati kahe autori koostöös ning mõlema autori panus lõputöö valmimisse oli võrdne. Mõlemad autorid osalesid uurimistöö protsessis algusest peale, otsides ja tõlkides teadusartikleid, planeerides uurimistöö metoodikat ning koostades intervjuu kava. Autorite omavaheline koostöö sujus hästi ning suhtlus toimus nii sotsiaalmeedia vahendusel kui ka koolis toimunud kohtumistel. Intervjuude läbiviimise, andmete analüüsimise ning tulemuste ja arutelu peatükkide koostamisega tegelesid mõlemad autorid ühiselt Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli raamatukogus.

3. TULEMUSED

3.1 Õendusüliõpilaste ootused õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine” eesmärkide ja sisu suhtes

Peakategooria „Ootused õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ eesmärkide ja sisu suhtes“ moodustus intervjuudest eristatud substantiivsetest koodidest, mis koondusid kahte ülakategooriasse ja nelja alakategooriasse (vt tabel 2).

Tabel 2. Ootused õppeaine „Täiskasvanud tervisekäitumine” eesmärkide ja sisu suhtes

Alakategooriad	Ülakategooriad	Peakategooria
Tervise seisundi hindamise ja patsiendi nõustamise oskused	Ootused tervisekäitumisega seotud teadmiste ja oskustele	Ootused õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine” eesmärkide ja sisu suhtes
Teadmised tervisekäitumisest ja tervist mõjutavatest teguritest		
Teadmised inimese elukaarest ja arengust	Ootused inimese arenguga seotud teadmiste	
Teadmised individuaalsetest ja soospetsiifilistest tervise eripäradest		

Tabelis 2 esitatud tulemused kajastavad õendusüliõpilaste ootusi õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ eesmärkidele ja sisule, tuues esile tervisekäitumisega seotud teadmiste ja oskuste ning inimese arenguga seotud teadmiste olulisuse tulevases õetöös.

3.1.1 Ootused tervisekäitumisega seotud teadmistele ja oskustele

Ülakategooria “Ootused tervisekäitumisega seotud teadmistele ja oskustele” moodustus kahest alakategooriast - tervise seisundi hindamise ja patsiendi nõustamise oskused ja teadmised tervisekäitumisest ja tervist mõjutavatest teguritest (vt tabel 3).

Tabel 3. Tervisekäitumisega seotud teadmiste ja oskuste omandamist iseloomustavad substantiivsed koodid ja neist moodustunud alakategooriad

Substantiivsed koodid	Alakategooriad	Ülakategooria
Oskus tervislikku seisundit hinnata Haiguste ennetamine Patsiendi nõustamise oskus Baasteadmised tervislikust eluviisist Patsiendi suunamine Sümptomite märkamine Soov päriselt aidata Oskus seoseid luua	Tervise seisundi hindamise ja patsiendi nõustamise oskused	Ootused tervisekäitumisega seotud teadmistele ja oskustele
Teadmised toitumisest Liikumise olulisus Keskond ja harjumused Alternatiivsed võimalused halbadele harjumustele Une vajalikkus Arvulised väärtused ja normid	Teadmised tervisekäitumisest ja tervist mõjutavatest teguritest	

Alakategooria “**Tervise hindamise ja patsiendi nõustamise oskused**” moodustus kaheksast substantiivsest koodist.

Intervjuudest tuli välja, et üliõpilased ootavad õppeainelt “Täiskasvanu tervisekäitumine” baasteadmiste omandamist tervislikust eluviisist ja sellega seonduvast.

“...on vaja kõigile ühtselt selgeks teha baasteadmised...” (I4).

Samuti peeti oluliseks haiguste ennetamisega seotud teadmisi ning patsiendi nõustamise oskust, et toetada inimest tervislikumate valikute tegemisel.

“...tervishoius peaks olema suurem osakaal haiguste ennetamisel...” (I3).

“...minul kui õel, on piisavad teadmised, et tulevikus patsiente nõustada...” (I3).

Oluliseks peeti oskust näha seoseid erinevate tervisemõjurite vahel ning kasutada baasteadmisi tervislikust eluviisist praktilistes olukordades. Vastustest ilmselt soov omandada teadmisi, mis aitaksid tulevases õetöös patsienti teadlikult toetada ja päriselt aidata.

“...piisavate teadmiste olemasolul, saad sa päriselt kedagi aidata...” (I6)

Alakategooria **“Teadmised tervisekäitumisest ja tervist mõjutavatest teguritest”** moodustus kuuest substantiivsest koodist.

Intervjuudes kirjeldasid õendusüliõpilased ootusi omandada õppeainest teadmisi toitumisest, liikumisest, unest ning igapäevastest harjumustest, mis mõjutavad terviseseisundit.

“...mind näiteks huvitab väga toitumisega seonduv...” (I2).

“...une teemadel võiks ka rohkem spetsiifilisi teadmisi omandada...” (I3).

Samuti peeti oluliseks mõista, kuidas erinevad keskkonnategurid ja eluviis võivad mõjutada inimese tervist ning haiguste kujunemist.

“...keskkond näiteks, kas võib olla põhjus, miks inimene vähe liigub...” (I2).

Oluliseks peeti teadmisi arvulistest väärtustest ja normidest, mida saab terviseseisundi hindamisel kasutada.

“...teadmised arvulisest väärtustest, et millised on normid...” (I4).

Vastustest ilmnas, et õendusüliõpilased peavad oluliseks teadmisi, mis aitavad mõista tervist mõjutavaid tegureid ning toetada tervislikke eluviise.

3.1.2 Ootused inimese arenguga seotud teadmistele

Ülakategooria “Ootused inimese arenguga seotud teadmistele” moodustus kahest alakategoorias - teadmised inimese käsitlemisest tervikuna elukaare lõikes ja teadmised individuaalsetest ja soospetsiifilistest terviseerinevustest (vt tabel 4).

Tabel 4. Ootused inimese arenguga seotud teadmistele.

Substantiivsed koodid	Alakategooriad	Ülakategooria
Teadmised elukaarest Inimene kui tervik Vanuselised iseärasused Väärikas vananemine Inimese arenguetapid	Teadmised inimese elukaarest ja arengust	Ootused inimese arenguga seotud teadmistele
Meeste ja naiste erinevused Teadmised menopausist Erinevad toidutalumatused Hormonaalsed muutused Individuaalsed tervise erinevused	Teadmised individuaalsetest ja soospetsiifilistest tervise eripäradest	

Alakategooria “**Teadmised inimese elukaarest ja arengust**” moodustus viiest substantiivsest koodist.

Intervjuudest tuli välja, et õendusüliõpilased ootavad õppeainelt „Täiskasvanu tervisekäitumine“ teadmisi, mis aitaksid mõista inimest tervikuna ning arvestada erinevaid eluetappe ja vanuselisi iseärasusi.

“...et me mõistaksime inimest kui tervikut, läbi kogu elukaare...” (I4).

Samuti peeti oluliseks käsitleda vananemisega seotud muutusi ning vääriska vananemise põhimõtteid, et toetada inimese tervist kogu elukaare vältel.

“...vanuselised iseärasused on ka väga olulised...” (I3).

Vastustest ilmnes, et õppijad ootavad teadmisi, mis aitaksid neil tulevases õetöös arvestada patsiendi tervist terviklikult ning kohandada oma tegevust vastavalt inimese eluetapile.

Alakategooria „**Teadmised individuaalsetest ja soospetsiifilistest tervise eripäradest**“ moodustus viiest substantiivsest koodist.

Intervjuudest selgus, et õendusüliõpilased peavad oluliseks teadmisi inimestevahelistest erinevustest, sealhulgas meeste ja naiste tervise eripäradest.

“...oleks vaja teadmisi meeste ja naiste erinevusest, ka erinevates vanustes...” (I2).

Samuti toodi esile vajadus käsitleda spetsiifilisi teemasid, nagu menopaus ning erinevad toidutalumatused, kuna need mõjutavad otseselt inimese tervist ja igapäevast toimetulekut.

“...näiteks teadmised menopausist ja mis kõik sellega kaasneb...” (I6).

Vastustest ilmnis, et õppijad ootavad õppeainelt teadmisi, mis aitaksid neil arvestada patsiendi individuaalsete vajadustega ning pakkuda sobivat ja teadlikku nõustamist.

3.2 Õendusüliõpilaste ootused õppeaine “Täiskasvanu tervisekäitumine” õpitegevuste, õpetamisviiside, hindamise ja õpikeskkonna korralduse osas

Peakategooria „Õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ õpitegevuste, õpetamisviisi, hindamise ja õpikeskkonna korralduse osas“ moodustus intervjuu andmetest eristatud substantiivsetest koodidest, mis koondusid kahte ülakategooriasse ja nelja alakategooriasse. Ülakategooriad käsitlesid õppimist toetavaid õppemeetodeid ja õppimise korraldust ning õpetamisviise ja õppimist toetavat õpikeskkonda. Õendusüliõpilaste ootusi õppeaine õpitegevustele, õpetamisviisidele, hindamisele ja õpikeskkonnale selgitab tabel 5.

Tabel 5. Õppeaine “Täiskasvanu tervisekäitumine” õpitegevus, hindamine, õpetamisviis ja õpikeskkond

Alakategooriad	Ülakategooriad	Peakategooria
Õppimist toetavad õpitegevused	Õppimist toetavad õppemeetodid ja õpitegevused	Ootused õppeaine “Täiskasvanu tervisekäitumine” õpitegevuste, õpetamisviisi, hindamise ja õpikeskkonna korralduse osas
Iseseisev õppimine ja õppimise korraldamine		
Ootused tagasisidele ja hindamisele	Õppimist toetav hindamine, õpetamisviis ja õpikeskkond.	
Ootused õppekeskkonnale ja õpetamisviisile		

Tabelis 5 toodud alakategooriad kirjeldavad õendusüliõpilaste ootusi õppimist toetavale õppekorraldusele, õpetamisviisidele, õpikeskkonnale ja hindamisele. Saadud tulemused näitavad, et õppijad peavad oluliseks sisulist tagasisidet, paindlikku õppekorraldust ning vahetut ja toetavat õppekeskkonda.

3.2.1 Õppimist toetavad õppemeetodid ja õpitegevused

Ülakategooria “Õppimist toetavad õppemeetodid ja õpitegevused“, moodustus kahest alakategooriast - õppimist toetavad õpitegevused ning iseseisev õppimine ja õppimise korraldamine (vt tabel 6).

Tabel 6. Õppimist toetavad õppemeetodid ja õpitegevused

Substantiivsed koodid	Alakategooriad	Ülakategooria
Läbikirjutamine Praktilised ülesanded Loengute kuulamine YouTube videod Raamatud Käelised tegevused Konspekteerimine	Õppimist toetavad õpitegevused	Õppimist toetavad õppemeetodid ja õpitegevused
Grupiga Õhtul Hilisõhtuni Kodus õppida Hommikul Peale lõunat Seoste loomine Iseseisvalt teemasid läbida Arutelud Ajaplaneerimine Koormusega toimetulek	Iseseisev õppimine ja õppimise korraldamine	

Alakategooria “**Õppimist toetavad õpitegevused**“, moodustus seitsmest substantiivsest koodist, kirjeldades õendusüliõpilaste ootusi õppimismeetoditele, mis aitaksid õppeaine sisu paremini mõista ja omandada. Intervjuudes rõhutati, et õppimist toetavad mitmekesised tegevused, mis ühendavad teoreetilise ja praktilise lähenemise, sealhulgas loengute kuulamine, konspekteerimine ja õppematerjalide läbikirjutamine, kuna need aitavad õpitavat paremini süstematiseerida ja meelde jätta.

“...Minul jääb kõige paremini meelde läbi kirjutades...” (I3).

“...kui on huvitav õppejõud, siis jääb loengut kuulates ka hästi meelde...” (I6).

Lisaks peeti väärtuslikuks praktilisi ülesandeid, käelisi tegevusi ning erinevaid visuaalseid õppematerjale, näiteks videoid ja YouTube’i kasutamist.

“...praktiline läbi tegemine aitab kõige paremini...” (I3).

“...näiteks anatoomia kohta vaatan YouTube videosid, ja saan palju paremini aru...” (I3).

Vastustest ilmnes, et õppijad ootavad õppeainelt erinevaid õpitegevusi, mis toetaksid arusaamist ja seoste loomist õpitava materjali vahel.

Alakategooria **“Iseseisev õppimine ja õppimise korraldamine”** moodustus 11-st substantiivsest koodist, ning kirjeldas õendusüliõpilaste ootusi õppimise paindlikkusele ja võimalusele kohandada õppimist enda harjumuste ning päevakava järgi.

Intervjuudes toodi esile, et õppimine toimub erinevatel aegadel ja viisidel – nii hommikul, pärastlõunal kui ka õhtul, sõltuvalt õppija võimalustest ja keskendumisvõimest.

“...hakkan õppima alles õhtul ja siis kuni hilisööni õpin...” (I3).

“...õpiksin pigem peale lõunat...” (I4).

“...mulle meeldib pigem hommikul, joon kohvi ära ja siis...” (I5).

Oluliseks peeti kodus õppimist, teemade iseseisvat läbimist ning oskust luua seoseid õpitava materjali vahel.

“...meeldib ka kodus, iseseisvalt ja omas tempos teemasid läbida...” (I3).

“...mingid asjad jäävad paremini meelde, kui ma loon enda seosed...” (I3).

Saadud vastused näitasid, et õppijad väärtustavad võimalust õppida omas tempos ning siduda õppimine enda harjumuste ja igapäevase korraldusega.

3.2.2 Õppimist toetav hindamine, õpetamisviis ja õppekeskkond

Ülakategooria “Õppimist toetav hindamine, õpetamisviis ja õppekeskkond” moodustus kahest alakategooriast – ootused hindamisele ja tagasisidele ning ootused õpetamisviisile ja õppekeskkonnale (vt tabel 7).

Tabel 7. Õppimist toetav hindamine, õpetamisviis ja õpikeskkond

Substantiivsed koodid	Alakategooriad	Ülakategooria
Toetav Konstruktiivne kriitika Tasakaalukas hindamine Põhjalik tagasiside Personaalne tagasiside Hindeline	Ootused hindamisele ja tagasisidele	Õppimist toetav hindamine, õpetamisviis ja õppekeskkond
Raamatud E-õpe Praktilised ülesanded Ausust Mitte liiga ametlik Meeldiv õhkkond Kogemuste põhjal lugusid Loengud Aktiivne õppejõud Testid Koolis kohapeal Zoomis	Ootused õppekeskkonnale ja õpetamisviisile	

Alakategooria „**Ootused hindamisele ja tagasisidele**“ moodustus kuuest substantiivsest koodist, kirjeldades õendusüliõpilaste ootusi hindamisele ja tagasisidele, mis toetaksid õppimist ning annaksid selge ülevaate õpitulemuste saavutamisest.

Intervjuudes peeti oluliseks, et tagasiside oleks toetav, põhjalik ja õppijat suunav, aidates paremini mõista nii tehtud vigu kui ka edasisi arenguvõimalusi.

“...sooviksin rohkem sisukamat tagasisidet tehtud tööle...” (I5).

“...hinne peaks olema kommenteeritud, sooviks teada mis oli valesti...” (I5).

Samuti toodi esile konstruktiivse kriitika tähtsus, kuna see aitab õppijal oma teadmisi ja oskusi teadlikumalt arendada.

“...tagasiside võiks olla pigem toetav ja konstruktiivne...” (I3).

“...et saaksin päriselt ka aru, kas oskan antud teemat või pean veel pingutama...” (I2).

Õendusüliõpilased rõhutasid, et hindamine peaks olema tasakaalukas ja õiglane ning võimalusel sisaldama ka personaalset tagasisidet.

“...vead võiks olla välja toodud tasakaalukalt, et ei tekiks negatiivset emotsiooni...” I(3).

“...õppejõud süveneb töösse ja kirjutab personaalse tagasiside...” (I6).

Vastustest ilmnas, et lisaks sisulisele tagasisidele peetakse oluliseks ka hindelist hindamist, mis annab õppijale konkreetse ülevaate tema õpitulemustest.

“...hindeline tagasiside annab päris hea ülevaate...” (I2).

“...arvestatud või mittearvestatud, ei tekita liialt pinget...” (I4).

“...samas arvestatud ja mittearvestatud ei anna selget ülevaadet...” (I2).

Alakategooria **“Ootused õppekeskkonnale ja õpetamisviisile”** moodustus 12-st substantiivsest koodist, mis kirjeldasid õendusüliõpilaste ootusi õppekorraldusele ning õpetamise viisidele, mis toetaksid õppimist ja teeksid õppeaine läbimise arusaadavaks ning huvitavaks. Intervjuudes toodi esile, et õppijad väärtustavad erinevate õppematerjalide kasutamist, sealhulgas raamatuid, loenguid, e-õpet ja praktilisi ülesandeid, mis võimaldavad teemat mitmekülgselt käsitleda.

Õppejõu rolli peeti õppimise juures oluliseks, rõhutades aktiivset õpetamisviisi, kogemuste põhjal näidete toomist ning meeldiva ja avatud õhkkonna loomist.

“...mulle meeldivad sellised aktiivsed õppejõud, kes ei loe lihtsalt tuimalt slaide ette...” (I6).

“...loodan, et õppejõud räägivad hästi palju kogemuste pealt lugusid, siis jäävad erinevad situatsioonid paremini meelde...” (I5).

“...meeldib kui õppejõud räägib vabas vormis, mitte liiga ametlikult, siis on õhkkond palju meeldivam...” (I4).

Kõik intervjuueeritavad rõhutasid kontaktõppe olulisust ning väljendasid soovi, et õppetöö toimuks võimalikult suures mahus koolikeskkonnas kohapeal. Eriti väärtustati praktiliste

ülesannete läbiviimist praktikumides, kuna see toetab nende hinnangul teadmiste paremat kinnistumist ja praktiliste oskuste kujunemist. Intervjuude põhjal ilmnes selge ootus suurendada õppeprogrammis koolis kohapeal kontaktõppe osakaalu, et õppimine oleks vahetum ja õppetöö sisuliselt toetavam.

“...mulle meeldib koolis kohapeal, siis oled tunnis ja päriselt kuulad, kodus ikka segajaid võib tulla ja siis läheb mõte juba mujale...” (I6).

“...mulle meeldib koolis kohapeal, siis tekib arutelu ja on palju vabam õhkkond...” (I4).

“...mulle meeldib nii, et teooria õpime kodus ja siis tuleme kooli ja arutame teema läbi...” (I7).

Saadud vastustes ilmnes, et õendusüliõpilased peavad õppimise juures oluliseks toetavat õppekeskkonda, aktiivset õpetamisviisi ning vahetut kontaktõpet, mis toetab teadmiste paremat omandamist ja praktiliste oskuste kujunemist.

4. ARUTELU

Käesoleva uurimistöö eesmärk oli välja selgitada õendusüliõpilaste ootusi õppeainele „Täiskasvanu tervisekäitumine“ Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli näitel. Tervisekäitumisega seotud teadmiste kujundamine õendushariduses ei ole oluline ainult õppija enda tervise seisukohalt, vaid mõjutab ka tema valmisolekut tulevikus patsiente nõustada ning tervist edendavat käitumist toetada (Suleman, 2025).

Varasemates uurimustes on õendusüliõpilaste õppimisega seotud ootusi uuritud peamiselt kliinilise õppe ja konkreetsete erialakursuste kontekstis. Näiteks Luo jt (2025) uurisid õendusüliõpilaste ootusi tervisehindamise kursusele ning leidsid, et õppijad ootavad õppeainelt suuremat kaasatust, positiivset õppekeskkonda ning toetust iseseisvaks õppimiseks. Munangatire jt (2023) uuringust selgus, et õendusüliõpilased peavad õppimise juures oluliseks praktiliste oskuste arendamist, toetavat juhendamist ja aktiivset osalemist õppeprotsessis. Samuti tõid Cowen jt (2018) välja, et õppijate ootused on seotud praktilise kogemuse, suhtlemisvõimaluste ning õppesisu seostamisega tulevase kutsetööga. Eeltoodud uurimuste põhjal võib järeldada, et õendusüliõpilaste ootusi konkreetsete õppeainete, sealhulgas tervisekäitumise õpetamise suhtes, on kirjanduses vähem käsitletud. Seetõttu on oluline õppeaine planeerimisel, arvestada õendusüliõpilaste ootustega.

Ootused õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ eesmärkide ja sisu suhtes ilmnes, et õendusüliõpilaste ootuste keskmes olid teadmised tervisekäitumisest, terviseseisundi hindamisest ning patsiendi nõustamise oskustest. Intervjuudest selgus, et õppijad peavad oluliseks teadmisi toitumisest, unest, liikumisest ja teistest tervist mõjutavatest teguritest, kuna need teemad on otseselt seotud nii enda tervise hoidmise kui ka tulevase patsiendi nõustamisega. Selline tulemus on kooskõlas ka Borle jt (2020) uuringuga, mille kohaselt mõjutavad õendusüliõpilaste tervisekäitumise alased teadmised nende valmisolekut kujundada tervist edendavaid hoiakuid nii iseenda kui ka patsientide puhul.

Tervisekäitumise teemade olulisus on seotud ka sellega, et õendusüliõpilased puutuvad juba õpingute käigus kokku kõrge koormuse, stressi ja ebaregulaarse päevakavaga (Li ja Hasson, 2020). Seetõttu ei tajuta tervisekäitumist üksnes õppeainena, vaid professionaalset toimetulekut toetava teadmiste valdkonnana. Li ja Hassoni (2020) uuring näitas, et õendusüliõpilaste vaimset heaolu toetab suutlikkus hoida tasakaalu õpingute, puhkuse ja tervislike eluviiside vahel.

Käesolevas uurimistöös tõid õendusüliõpilased välja vajaduse omandada teadmisi sümptomite märkamisest, normväärtuste tundmisest ning patsiendi juhendamisest tervisekäitumise küsimustes. Sellest võib järeldada, et õppijad seostavad õppeainet „Täiskasvanu tervisekäitumine“ otseselt oma tulevase kutsetöoga ning ootavad õppeainelt praktilisi teadmisi ja tuge, mis aitaks kaasa kliinilise pädevuse kujunemisele. Luo jt (2025) leidsid samuti, et õendusüliõpilased peavad tervise hindamisega seotud õppeainetes oluliseks teadmiste ja praktiliste oskuste omandamist, mis toetavad nende professionaalset arengut.

Käesoleva uuringu põhjal peavad õendusüliõpilased oluliseks käsitleda spetsiifilisemaid teemasid, nagu meeste ja naiste tervise erinevused, menopaus, unevajadus ning erinevad tervisenäitajad. Saadud tulemuste põhjal võib järeldada, et õppijad ootavad õppeainelt lisaks üldistele tervisekäitumise põhimõtetele ka teadmisi, mis aitaksid paremini mõista erinevate patsientide individuaalseid tervisevajadusi. Uuringud on näidanud, et bioloogilised ja hormonaalsed erinevused võivad mõjutada näiteks une kvaliteeti ja tervisekäitumist erinevalt meestel ja naistel, mistõttu tuleb tervise hindamisel arvestada ka soospetsiifiliste teguritega (Selwyn ja Thomas, 2023). Gellerstedt jt (2019) rõhutavad samuti, et terviseiga seotud igapäevased teemad, sealhulgas uni ja taastumine, vajavad õendushariduses suuremat tähelepanu, kuna need mõjutavad otseselt tulevase õe töövõimet ning patsiendinõustamise kvaliteeti.

Ootused õpitegevusele, õpetamisviisile, hindamisele ja õpikeskkonnale osas selgus, et õendusüliõpilased hindavad õppimise juures eelkõige praktilisust, võimalust aktiivselt osaleda ning toetavat õpikeskkonda. Õppijate ootused olid seotud nii õppetegevuste sisulise ülesehituse, õppimise korralduse, tagasiside kui ka õpetamisviisiga. Õpetamisviisi puhul peeti oluliseks õppejõu aktiivsust, avatust ning kogemuspõhiste näidete kasutamist, kuna õppijate hinnangul muudavad praktilised näited õppimise paremini jälgitavaks ning aitavad käsitletavaid olukordi paremini meelde jätta. Li ja Hasson (2020) uuringust selgus samuti, et toetav õpetamisstiil ja õppija aktiivne kaasamine mõjutavad positiivselt õppimise kvaliteeti. Sellest võib järeldada, et õpetamisviis mõjutab otseselt motivatsiooni õppeprotsessis osaleda.

Õppimist toetavad õpitegevused osas selgus, et õendusüliõpilased eelistasid arutelusid, praktilisi ülesandeid ja näiteid, sest selline õpe aitab paremini mõista, kuidas tervisekäitumisega seotud teemasid tulevases töös rakendada. Munangatire jt (2023) uuringust selgus samuti, et õendusüliõpilased peavad õppimise seisukohalt oluliseks praktiliste oskuste arendamist.

Juhtumianalüüsid ja rühmaarutelud võimaldavad õppijatel siduda teoreetilised teadmised praktiliste olukordadega ning toetavad erialase mõtlemise kujunemist.

Uuritavad olid seisukohal, et õppekorraldus oleks paindlik ning võimaldaks lõimida iseseisvalt materjalide omandamist ja kontaktõpet. Iseseisvalt teooria omandamist peetakse sobivaks eeldusel, et kontaktõppes keskendutakse varem loetud teemade analüüsile ja selgitamisele, see aitab leida vastuseid tekkinud küsimustele ning kinnistab teadmisi. Selline lähenemine võimaldab kasutada kontaktõppe aega eesmärgipärasemalt ning toetab õppijate aktiivset osalemist. See on kooskõlas ka Noh ja Kimi (2019) uuringuga, mille järgi kontaktõppe ja iseseisva õppimise ühendamine toetab õendusüliõpilaste iseseisvat õppimist ja praktiliste oskuste arengut.

Samuti peeti oluliseks õhkkonda, kus suhtlemine on avatud ning mitte liialt formaalne. Positiivne õpikeskkond võimaldab õppijatel aktiivsemalt osaleda, küsimusi esitada ning teadmisi arutada. Õendushariduses on see oluline, sest erialane areng eeldab ka suhtlemisjulgust ja reflekteerimisoskust. Luo jt (2023) on samuti rõhutanud, et sõbralik ja toetav õpikeskkond soodustab aktiivset osalemist õppetöös ning parandab õppimise kvaliteeti.

Uurimistöös osalenud õendusüliõpilased vajavad selget tagasisidet ning arusaadavat hindamist, mis aitab neil oma teadmisi ja oskusi paremini mõtestada. Hindamisviisi osas jagunesid õppijate eelistused ligikaudu võrdselt, kuna osa vastanutest eelistas hindelist hindamist ning osa arvestatud/mittearvestatud süsteemi. See võib viidata sellele, et õppijad väärtustavad hindamise puhul eelkõige selle selgust ja õiglust, sõltumata hindamisvormist. Õppijate hinnangul aitab sisuline tagasiside paremini mõista, milliseid teadmisi on vaja veel arendada ning suurendab kindlustunnet õppeprotsessis. Luo jt (2025) uuringus rõhutati samuti, et õendusüliõpilased väärtustavad individuaalset tagasisidet, mis toetab teadmiste praktilist rakendamist ning professionaalset arengut. Sellest võib järeldada, et õppijad näevad tagasisidet mitte ainult hindamise osana, vaid ka õppimist toetava vahendina.

Veel selgus intervjuudest, et õendusüliõpilased peavad oluliseks õppekeskkonda, mis toetab keskendumist ja vähendab õppimist segavaid tegureid. Kontaktõpe koolis kohapeal tõusis intervjuudes esile õppimist toetava tegurina, kuna õppijate hinnangul aitab koolikeskkonnas õppimine paremini keskenduda, olla mõtetega õppeprotsessis kohal ning soodustab arutelude tekkimist. Kontaktõppes nähti võimalust saada kohest tagasisidet ning kinnistada teadmisi praktilise tegevuse kaudu. Selline tulemus näitab, et vaatamata digivõimaluste arengule

peetakse vahetut õpikogemust endiselt oluliseks. Sarnasele järeldusele jõudsid ka Noh ja Kim (2019), kelle uuringu kohaselt toetab kontaktõppe ja iseseisva töö kombineerimine õendusüliõpilaste rahulolu ning kliiniliste oskuste arengut.

Uurimistöö kitsaskohtadena võib välja tuua väikese valimi, kuna osalemiskutse saadeti kokku 88-le õendusüliõpilasele, kellest uuringus osalemiseks andis nõusoleku seitse üliõpilast. Seetõttu ei ole võimalik saadud tulemusi laiendada ja üldistada kõigile õendusüliõpilastele, kuna tegemist on piiratud hulga osalejate arvamustega. Samas võimaldas kvalitatiivne lähenemine saada põhjalikuma ülevaate õppijate ootustest ning tuua esile nende jaoks olulised teemad. Lagerspetz (2017) rõhutab, et kvalitatiivse uurimistöö eesmärk on nähtuste sisuline mõistmine, mitte statistiline üldistamine.

Samuti võib kitsaskohtana välja tuua, et tulemused põhinevad osalejate subjektiivsetel hinnangutel ning võivad sõltuda nende varasemast õpikogemusest, õppejõududest ja õppekorraldusest. Saadud tulemused viitavad sellele, et õppeaines „Täiskasvanu tervisekäitumine“ võiks suurendada praktiliste õppetegevuste osakaalu, kasutada enam juhtumianalüüsi ning siduda käsitletavat teemat patsiendi nõustamise ja tervises seisundi hindamise praktiliste olukordadega. Samuti võiks õppekorralduses säilitada piisava kontaktõppe osakaalu, et toetada õppijate keskendumist, arutelusid ja vahetut tagasisidet.

Uurimistöö autorid teevad eelnenud arutelu põhjal järgmised ettepanekud:

1. Kasutada käesoleva lõputöö andmeid õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ planeerimisel ja arendamisel.
2. Viia läbi kvantitatiivne uuring, et saada põhjalikum ülevaade õendusüliõpilaste ootustest õppeainele „Täiskasvanu tervisekäitumine“.

5. JÄRELDUSED

Uurimistöö tulemuste põhjal selgus, et õendusüliõpilaste ootused õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ eesmärkide ja sisu suhtes on seotud eelkõige praktiliste teadmiste ja oskuste omandamisega. Õppijad peavad oluliseks teadmisi tervisekäitumisest, tervist mõjutavatest teguritest, tervise seisundi hindamisest ning patsiendi nõustamisest. Õppeaine sisult oodatakse selget seost tulevase õe tööga.

Õendusüliõpilaste ootused õppetegevusele, hindamisele, õpetamisviisile ja õpikeskkonnale näitasid, et õppijad väärtustavad aktiivset osalemist võimaldavaid õppemeetodeid, nagu arutelud, praktilised ülesanded ja kogemuspõhised näited. Õpetamisviiside puhul peeti oluliseks õppejõu toetavat suhtumist, avatust ja praktiliste kogemuste jagamist. Õppijate hinnangul toetavad õppimist selged hindamiskriteeriumid, konstruktiivne tagasiside ning keskendumist ja arutelusid võimaldav õppekeskkond. Samuti eelistasid õendusüliõpilased õppetöö läbiviimist koolis kohapeal.

Kokkuvõttes võib järeldada, et õppeaine „Täiskasvanu tervisekäitumine“ planeerimisel on oluline arvestada õppijate ootustega nii õppeaine sisulise ülesehituse kui ka õppemeetodite valikul. Õppeaine arendamisel tuleks pöörata tähelepanu teooria ja praktika lõimimisele, et toetada õendusüliõpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist erialases praktikas. Samuti on oluline kasutada õpetamisviise, mis toetavad õppijate aktiivset osalemist ja aitavad kaasa nende professionaalse arengu kujunemisele.

6. KASUTATUD KIRJANDUS

Ahmed, S. K. (2025). Sample size for saturation in qualitative research: Debates, definitions, and strategies. *Journal of Medicine, Surgery, and Public Health*, 5, Article 100171. <https://doi.org/10.1016/j.glmedi.2024.100171>

Alzahrani, S. H., Malik, A. A., Bashawri, J., Shaheen, S. A., Shaheen, M. M., Alsaib, A. A., Mubarak, M. A., Adam, Y. S., Abdulwassi, H. K. (2019). Health-promoting lifestyle profile and associated factors among medical students in a Saudi university. *SAGE open medicine*, 7, 2050312119838426. <https://doi.org/10.1177/2050312119838426>

Arifin, S. R. M. (2018). Ethical considerations in qualitative study. *International Journal of Care Scholars*, 1(2), 30–33. <https://doi.org/10.31436/ijcs.v1i2.82>

Bourdeaux, R., Schoenack, L. (2016). Adult Student Expectations and Experiences in an Online Learning Environment. *The Journal of Continuing Higher Education*, 64(3), 152–161. <https://doi.org/10.1080/07377363.2016.1229072>

Borle, P. S., Parande, M. A., Tapare, V. S., Kamble, V. S., Bulakh, P. C. (2017). Health-promoting lifestyle behaviours of nursing students of a tertiary care institute. *International Journal Of Community Medicine And Public Health*, 4(5), 1768–1773. <https://doi.org/10.18203/2394-6040.ijcmph20171799>

Cowen, K. J., Hubbard, L. J., Hancock, D. C. (2018). Expectations and experiences of nursing students in clinical courses: A descriptive study. *Nurse education today*, 67, 15–20. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2018.04.024>

Cristancho, S.M., Goldszmidt, M., Lingard, L., Watling, C. (2018). Qualitative research essentials for medical education. *Singapore Medical Journal*, 59(12): 622-627. <https://doi.org/10.11622/smedj.2018093>

Donough, G., Mthimunye, K., Daniels, F. (2025). Strengthening theoretical assessment design in nursing education: Advancing SDG 4. *Health SA = SA Gesondheid*, 30, 3061. <https://doi.org/10.4102/hsag.v30i0.3061>

Elo, S., Kyngäs, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*, 62(1), 107–115. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2007.04569.x>

Ferrão, M. E., Almeida, L. S. (2021). Persistence and Academic Expectations in Higher-Education Students. *Psicothema*, 33(4), 587–594. <https://doi.org/10.7334/psicothema2020.68>

Gellerstedt, L., Medin, J., Kumlin, M., Rydell Karlsson, M. (2019). Sleep as a topic in nursing education programs? A mixed method study of syllabuses and nursing students' perceptions. *Nurse education today*, 79, 168–174. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2019.05.030>

Hwang, Y., Oh, J. (2020). Factors Affecting Health-Promoting Behaviors among Nursing Students. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(17), 6291. <https://doi.org/10.3390/ijerph17176291>

Lagerspetz, M. (2017). *Ühiskonna Uurimise meetodid. Sissejuhatus ja väljajuhatus* (122-141). Tallinna Ülikooli Kirjastus.

- Li, Z. S., Hasson, F. (2020). Resilience, stress, and psychological well-being in nursing students: A systematic review. *Nurse education today*, 90, 104440. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2020.104440>
- Luo, Y., You, J., Chen, Y., Chen, M., Zhuang, J., Xu, F., Hu, R. (2025). The learning expectations of undergraduate nursing students for the flipped *Health Assessment* course: A qualitative study. *International journal of nursing sciences*, 12(5), 485–492. <https://doi.org/10.1016/j.ijnss.2025.08.001>
- Melariri, H., Osoba, T. A., Williams, M. M., Melariri, P. (2022). An assessment of nurses' participation in Health Promotion: a knowledge, perception, and practice perspective. *Journal of preventive medicine and hygiene*, 63(1), E27–E34. <https://doi.org/10.15167/2421-4248/jpmh2022.63.1.2209>
- Money, J., Nixon, S., Tracy, F., Hennessy, C., Ball, E., Dinning, T. (2017). Undergraduate student expectations of university in the United Kingdom: What really matters to them? *Cogent Education*, 4(1). <https://doi.org/10.1080/2331186X.2017.1301855>
- Munangatire, T., Tomas, N., Asino, H. M. M. (2023). Nursing students' experiences and expectations of clinical learning: A qualitative study. *Nurse education today*, 124, 105758. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2023.105758>
- Noh, G. O., Kim, D. H. (2019). Effectiveness of a self-directed learning program using blended coaching among nursing students in clinical practice: a quasi-experimental research design. *BMC medical education*, 19(1), 225. <https://doi.org/10.1186/s12909-019-1672-1>
- Olev, A., Alumäe, T. (2025). Open source platform for Estonian speech transcription. *Language Resources & Evaluation* 59, 4421–4438. <https://doi.org/10.1007/s10579-024-09777-1>
- Renjith, V., Yesodharan R., Noronha, J.A., Ladd, E., George, A. (2021). Qualitative Methods in Health Care Research. *International Journal Preventive Medicine* 12(1). https://doi.org/10.4103/ijpvm.IJPVM_321_19
- Sánchez-Ojeda, M. A., Roldán, C., Melguizo-Rodríguez, L., de Luna-Bertos, E. (2022). Analysis of the Lifestyle of Spanish Undergraduate Nursing Students and Comparison with Students of Other Degrees. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(9), 5765. <https://doi.org/10.3390/ijerph19095765>
- Selwyn, C.N., Thomas, R. (2023). Promoting Gender-Based Health Equity Through Graduate Nursing Education. *The Journal for Nurse Practitioners*, Volume 19, Issue 10, 104819. <https://doi.org/10.1016/j.nurpra.2023.104819>.
- Seshan, V., Matua, G. A., Raghavan, D., Arulappan, J., Al Hashmi, I., Roach, E. J., Sunderraj, S. E., Prince, E. J. (2021). Case Study Analysis as an Effective Teaching Strategy: Perceptions of Undergraduate Nursing Students From a Middle Eastern Country. *SAGE open nursing*, 7, 23779608211059265. <https://doi.org/10.1177/23779608211059265>
- Short, S.E., Mollborn, S., (2015). Social determinants and health behaviors: conceptual frames and empirical advances. *Current Opinion in Psychology* 5(10), 78 - 84. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2015.05.002>

- Stringer, E. T., Ortiz Aragón, A. (2021). *Action research* (5th ed.). SAGE Publications.
- Suleman, D., Iqbal, F., Niciza, J. (2025). Exploring the strategies to enhance nurse competence in health education for disease prevention. *BMC Nurs* 24, 828. <https://doi.org/10.1186/s12912-025-03502-1>
- Thomas, D. R., Hodges, I. D. (2010). Research ethics and ethics reviews. *In Designing and Managing Your Research Project: Core Skills for Social and Health Research* (pp. 83-104). SAGE Publications Ltd. <https://doi.org/10.4135/9781446289044>
- Tsiviilseadustiku üldosa seadus. (1994). <https://www.riigiteataja.ee/akt/131122024048>
- Van den Akker, J., Kuiper, W., Hameyer, U. (Eds.). (2003). Curriculum landscapes and trends. *Kluwer Academic Publishers*. <https://doi.org/10.1007/978-94-017-1205-7>
- Vears, D. F., Gillam, L. (2022). Inductive content analysis: A guide for beginning qualitative researchers. *Focus on Health Professional Education: A Multi-Professional Journal*, 23(1), 111–127. <https://doi.org/10.11157/fohpe.v23i1.544>
- Õppekorralduseeskiri. (2024). Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
- Õppekavad. Õe õppekava, Rakenduskõrghariduse õpe. (2023). Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
- Õunapuu, L. (2014). *Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes* (138-143). Tartu Ülikool.

Uuringu kutse

Lp. Õeks õppiv üliõpilane!

Palun Teid osalema Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli rakendusuuringu „Õendusüliõpilaste kutseidentiteedi kujundamine terviseteadliku elustiili kontekstis“, mille tulemusi kasutan oma doktoritöös. Uuringu põhieesmärk on õppeaine „Täiskasvanu terviskäitumine“ parimate strateegiate leidmine õendusüliõpilaste kutseidentiteedi kujunemise toetamiseks ning tervisliku eluviisi väärtustamiseks, teadvustamiseks ja parendamiseks. Selleks soovin uurida Teie kogemusi ja tähendusi, kuidas paremini toetada õe kutseidentiteedi kujunemist ja edendada õeks õppivate üliõpilaste tervislikku eluviisi kui osa teie tulevases professionaalsest enesemääratlusest. Uuring on vajalik, kuna tervisliku eluviisi järgimine kõrgkooli õpingute ajal aitab tugevdada õendusüliõpilaste tervist, ennetada akadeemilist läbipõlemist ning läbi selle loob aluse vastu pidada pingelises õendustöös ja tervishoiusüsteemi säilimiseks pikemas perspektiivis.

Andmete kogumise meetodiks on poolstruktureeritud intervjuu, mida viiakse läbi enne „Täiskasvanu tervisekäitumise“ ainetunde. Intervjuu viiakse läbi teiega eelnevalt kokkulepitud ajal kas Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis või veebikeskkonnas Zoom. Intervjuu kestus on orienteeruvalt 45 minutit. Uurimistöö käigus saadud empiirilised andmed salvestatakse, transkribeeritakse analüüsimise tarbeks, anonüümitakse ning säilitatakse kõrgkooli pilveserveris kuni doktoritöö kaitsmiseni (2029). Uuringus osalemine on vabatahtlik, teil on ka õigus igal hetkel uurimistöös osalemisest loobuda (näiteks enne intervjuusid või ka nende ajal), sel juhul teie andmeid analüüsis ei kasutata ja need kustutatakse koheselt. Uurijana kogun õppetööväliseid lisaandmeid intervjuuga selleks, et koostöös teiega oma pedagoogilist tööd edasi arendada ja leida võimalikult sobivad lähenemisviisid õe kutseidentiteedi ja tervisliku eluviisi kontekstis. Teie nõustumisel uuringus osalemiseks täpsustame teile sobivalt, kas intervjuu viib läbi lõputööd kirjutav õendusüliõpilane või õppejõud. Intervjuuandmete juurdepääs on vaid uurimistööga seotud isikutel ja juhendajal ID logiga.

Olen alati valmis vastama kõikidele uurimistööd puudutavatele küsimustele. Juhul kui Te soovite uurimistöös osaleda, palun andke mulle tagasiside telefoni või e-posti teel.

Tänan Teid koostöö eest!

Marelle Grünthal-Drell (vastutav uurija, lõputöö juhendaja)

Tallinna Tervishoiu Kõrgkool

Õppejõud- kaaslektor

e-post: marelle.grunthal-drell@ttk.ee

Uuritava informeerimise ja teadliku nõusoleku vorm

Lp. Õeks õppiv üliõpilane!

Käesolev uurimistöö on Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli rakendusuuringu „Õendusüliõpilaste kutseidentiteedi kujundamine terviseteadliku elustiili kontekstis“ osa, mille tulemusi kasutatakse M. Grünthal-Drelli doktoritöös. Eesmärk on uurida Teie arvamusi, kuidas paremini toetada õe kutseidentiteedi kujunemist läbi „Täiskasvanu tervisekäitumine“ ainetundide, edendades õeks õppivate üliõpilaste tervislikku eluviisi kui osa õe professionaalsest enesemääratlusest. Uuringu põhieesmärk on konkreetse õppeaine konstrueerimine, läbiviimine ja antud tingimustes parimate strateegiate ehk lähenemisviiside kujundamine õendusüliõpilaste kutseidentiteedi kujunemise toetamiseks ning tervisliku eluviisi väärtustamiseks, teadvustamiseks ja parendamiseks.

Teadlikule nõusoleku vormile alla kirjutades nõustun andma intervjuud ja kinnitan, et mind on informeeritud töö teemast ja selle eesmärkidest. Olen teadlik, et küsitlus viiakse läbi kaks korda poolstruktureeritud intervjuuna enne ja pärast „Täiskasvanu tervisekäitumise“ ainetunde. Intervjuud salvestatakse, transkribeeritakse analüüsimise tarbeks, pseudonüümitakse, pärast teist intervjuud anonüümitakse ning säilitatakse kuni doktoritöö kaitsmiseni. Salvestustele ning transkribeerimisele on ligipääs ainult lõputöö autoritel ning nende juhendajal. Soovi korral saan edaspidi informatsiooni intervjuude kohta töö autorite kaudu. Intervjuuerimises osalen vabatahtlikult ning mul on õigus igal hetkel uurimistöös osalemisest loobuda (näiteks enne intervjuusid või ka nende ajal) ning sel juhul minu andmeid analüüsis ei kasutata ja kustutatakse koheselt. Olen teadlik, et uurimiseks vajalikke andmeid kogutakse ka läbi iseseisva töö „Minu tervisekäitumise analüüs“ ja Moodle kursuse tagasiside. Mõlemas osalen vabatahtlikult, minu andmed anonüümitakse kohe pärast iseseisva töö esitamist ja Moodle tagasiside on juba eelnevalt koostatud seadistusega anonüümseks vastamiseks. Kui ma ei soovi oma iseseisva töö andmeid uuringusse kaasata, saan ma teha vajaliku märke Moodle kursusel ja mitte täita Moodle tagasiside küsimustikku. Uuringus mitteosalemine ei mõjuta minu läbimist ja lõpphinnet õppeaines „Täiskasvanu tervisekäitumine“.

Allkirjastatud digitaalselt

Intervjuukava

Sissejuhatav osa

-vanus

-sugu

-igapäevane kodune keel

Õendusüliõpilaste ootused õppeainele „Täiskasvanu terviskäitumine“

- Miks sa otsustasid õeks õppima tulla?
- Miks õppeaine „Täiskasvanu terviskäitumine“ on vajalik õe õppekavas?
- Kuidas see õppeaine võiks sind aidata tulevases õetöös?
- Milline sisu selles õppeaines on sinu jaoks kõige olulisem, mis aitaks sul õena tegutseda?
- Millised õppimisviisid või tegevused aitavad sul kõige paremini uusi teadmisi omandada?
- Mida ootad õppejõult antud õppeaines?
- Milliseid õppematerjale või vahendeid ootad selle õppeaine õppimiseks?
- Kuidas eelistad tervisliku eluviisi ja terviskäitumisega seonduvaid teemasid õppida?
- Kus võiks õppeaine „Täiskasvanu terviskäitumine“ teemasid õppida?
- Millal sa kõige meelsamini õpiksid ööpäeva jooksul ja palju sa aega panustaks?
- Milline tagasiside või hindamisviis aitab sul kõige paremini õppida?
- Millised on sinu tugevad küljed õppijana – mis aitab sul kõige paremini uusi teadmisi omandada?
- Mis on sulle õppimisel kõige keerulisem või raskem?

Intervjuu kokkuvõttev osa

- Milliseid mõtteid tahaksite veel intervjuu teemade kohta lisada/ jagada?

Täname, et olite nõus oma mõtteid ja kogemusi jagama.